

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรู้สารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรู้สารสนเทศ และปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครนายก ที่ปฏิบัติงานในปี พ.ศ. 2554 จำนวนทั้งสิ้น 333 คน จากองค์การบริหารส่วนตำบล 40 แห่ง ในจังหวัดนครนายก

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 40 แห่ง ของจังหวัดนครนายก ใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) และสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ตามสัดส่วนของบุคลากรใน

องค์การบริหารส่วนตำบลของแต่ละอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 333 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณ โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973 p. 125) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05 ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ $N =$ กลุ่มประชากรทั้งหมด

$n =$ กลุ่มตัวอย่าง

$e =$ ระดับความคลาดเคลื่อน

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ได้ คือ } n &= \frac{1,994}{1 + 1,994 (0.05)^2} \\ &= 333 \text{ คน} \end{aligned}$$

ตาราง 3

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำเภอ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
อำเภอเมือง	728	122
อำเภอปากพลี	244	40
อำเภอบ้านนา	512	86
อำเภอองครักษ์	510	85
รวม	1,994	333

ที่มา. จาก การสัมภาษณ์ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางอ้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 2 เป็นลักษณะแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยที่เอื้อต่อการเข้าถึงสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก 3 ด้าน คือ ด้านความสำคัญและประโยชน์ ด้านการเข้าถึงแหล่ง ด้านการใช้และการเผยแพร่ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคการเข้าถึงสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหาร ส่วนตำบลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก ลักษณะแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรฐานประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธี Likert (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543, หน้า 107) ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครนายก จำนวน 40 แห่ง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถามครั้งนี้

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามแก่บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการกรอกข้อมูลแล้ว เพื่อทำการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้นำมาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 พฤติกรรมและปัจจัยที่เอื้อต่อการเข้าถึงสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลนำมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. นำผลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับรู้สารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครนายก 3 ด้าน คือ ด้านความสำคัญและประโยชน์ของสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการใช้และการเผยแพร่สารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล และตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคการเข้าถึงสารสนเทศด้านการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

1. สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ย (mean)

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

1.3 ในการแปลความหมายของข้อมูลใช้มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามเกณฑ์ช่วงคะแนนดังนี้ (ประคอง วรรณสุด, 2542, หน้า 77)

ระดับ 4.51-5.00	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
ระดับ 3.51-4.50	หมายถึง	ระดับมาก
ระดับ 2.51-3.50	หมายถึง	ระดับปานกลาง
ระดับ 1.51-2.50	หมายถึง	ระดับน้อย
ระดับ 1.00-1.50	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบในการทำวิจัย และการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เก็บข้อมูล และนำแบบสอบถามไปให้กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความชัดเจนในข้อคำถาม และความสอดคล้องในแนวปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล และนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขจากการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น โดยทดลองใช้ (try-out) กับบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้แก่ บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดปทุมธานี แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าเชื่อมั่นด้านการรู้สารสนเทศเท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นด้านปัญหาและอุปสรรคการรู้สารสนเทศเท่ากับ 0.98 ซึ่งถือได้ว่าเป็นแบบสอบถามที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

6. นำแบบสอบถามที่เลือกแล้วไปทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามค่าเชื่อมั่น ถ้าพบข้อบกพร่องของแบบสอบถาม นำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (check list) และแบบเติมคำในช่องว่าง แบบสอบถามในตอนนี้เป็นรายละเอียดส่วนตัวของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (inference statistics) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้ค่า t test และค่า F test (one-way ANOVA) และทดสอบรายคู่ เมื่อพบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่ทดสอบมีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

